

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v trestnej veci proti obžalovanému **D. O.** pre trestný čin legalizácie príjmu z trestnej činnosti podľa § 252 ods. 1 písm. a/, b/, ods. 5 Tr. zák. rozhodol na verejnom zasadnutí 8. júna 2010 v Bratislave o odvolaní krajského prokurátora v Košiciach proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach zo 17. februára 2009, sp. zn. 3 T 55/02

t a k t o :

Podľa § 256 Tr. por. v znení účinnom do 1. januára 2006 odvolanie krajského prokurátora v Košiciach sa **z a m i e t a** .

O d ô v o d n e n i e

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Košiciach podľa § 226 písm. a/ zák. č. 141/1961 Zb. v znení neskorších predpisov (ďalej len Tr. por.) oslobodil obžalovaného D. O. spod obžaloby Krajskej prokuratúry v Košiciach zo dňa 28. novembra 2002, sp. zn. 1 Kv 20/01 podanej pre skutok, ktorého sa mal dopustiť tak, že

v Z., v H., dňa X. v čase okolo 03.00 hod., prevzal od Š. štátneho občana R. R. 3.000,- CHF, čo bolo v prepočte 85.380,- Sk a následne v K. v H. dňa X. vo večerných hodinách opätovne prevzal na zabezpečenie ubytovania od menovaného ďalších 1.000,- CHF, čo bolo v prepočte 28.463,- Sk. Peniaze hneď prostredníctvom V. K. zmenil za slovenské koruny. V ten istý večer prevzal od R. R. ďalších 7.000,- CHF, čo bolo v prepočte 199.220,- Sk, ktoré tak isto prostredníctvom V. K. zmenil za slovenské koruny a nakoniec z izby H. v K. dňa X. v ranných hodinách využijúc krátkodobú neprítomnosť R. R. a bez jeho vedomia, zobral z jeho cestovnej tašky 3.900.000,-CHF, čo bolo v prepočte 110.994.000,- Sk, pričom peniaze takto získané použil pre vlastnú bližšie nezistenú potrebu, hoci vedel, že R. R. predtým v Z. odcudzil sumu 5.000.000,- CHF od svojho zamestnávateľa, bezpečnostnej služby P. S. a tohto konania sa dopustil preto. aby umožnil utiecť R. R. z územia Š. na S. S cieľom, aby došlo

k zatajeniu týchto peňazí a aby nedošlo k ich následnému zaisteniu policajnými orgánmi oboch štátov,

ktorým skutkom mal spáchať trestný čin legalizácie príjmu z trestnej činnosti podľa § 252 ods. 1 písm. a/, b/, ods. 5 Trestného zákona účinného do 31. 12. 2005,

nakoľko nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý je obžalovaný stíhaný.

Proti rozsudku podal krajský prokurátor v Košiciach (ďalej len prokurátor) odvolanie ústne do zápisnice po jeho vyhlásení na hlavnom pojednávaní, ktoré neskôr písomne odôvodnil.

V písomných dôvodoch podaného odvolania prokurátor vyjadruje názor, že rozsudok Krajského súdu v Košiciach (ďalej len krajský súd) po vyhodnotení všetkých dôkazov v ich vzájomnom súhrne, nadväznosti a kontexte je nesprávny.

V prvom rade prokurátor poukazuje na to, že krajský súd sa v odôvodnení rozsudku nezaoberal dôkazmi a okolnosťami, na ktoré osobitne poukázal Najvyšší súd Slovenskej republiky vo svojom uznesení 2 To 42/2006 z 15.4.2008 (str. 8-9). Pritom nemožno nespomenúť naivné vysvetlenia obžalovaného D. O. na hlavnom pojednávaní, že R. R. disponujúci čiastkou 5.000.000,- CHF sa ubytovával na území Slovenskej republiky pod cudzím menom z finančných dôvodov pre diferencované sadzby za ubytovanie pre cudzincov, alebo že zmena vlastného výzoru bola podmienená pravidelnou zmenou módy. Trvá na plnej hodnovernosti výpovede svedka R. R. potvrdeného konfrontáciou s obžalovaným O. vo Š. a potvrdeného výpovedami ďalších svedkov a okolnosťami prípadu. Obžalovaný O. sám vypovedal a uviedol, že od R. R. prevzal najmenej 11 000 CHF, potvrdil náhly a súrny odchod zo Š., ktorý sa mu videl „smiešny“, potvrdil, že R. R. chcel odstrániť motorové vozidlo V. za ďalších 10 000 CHF, vypovedal, že dňa 26.3.2002 v ranných hodinách bol sám v H. v izbe s R. R. a potom náhle a nevysvetliteľné odišiel do cudziny a zdržiaval sa vo viacerých krajinách.

Svedkovia V. a M. K. ako aj M. Ž. potvrdili vo svojich výpovediach, že obžalovaný O. žiadal o výmenu 11 000 CHF, čo M. Ž. aj čiastočne realizoval. Svedkyne J. K. a D. V., pracovníčky H. opoznali obžalovaného aj svedkov K. ako osoby, ktoré ubytovali R. R., a to na meno M. K..

Tieto dôkazy plne preukazujú pravdivosť výpovede R. R. a usvedčujú obžalovaného zo žalovaného činu.

Naviac argumentácia krajského súdu spočívajúca v spochybnení hodnovernosti svedka R. len preto, lebo od 24. do 27.3.2001 neukryl odcudzené peniaze, alebo sa nevyjasnilo, ako sa osvetlil negatív filmu v Ústave na výkon väzby v Bratislave je značne nedostatočná. Preto trvá na uznaní viny D. O. podľa obžaloby z 28.11.2002 a záverečného návrhu prokurátora na hlavnom pojednávaní dňa 17.2.2009.

Vzhľadom na uvedené navrhuje, aby najvyšší súd podľa § 258 ods. 1 písm. b/ Tr. poriadku č. 141/1961 Zb. zrušil napadnuté rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach a podľa § 259 ods. 1 Tr. poriadku č. 141/1961 Zb. znení neskorších predpisov mu vec vrátil na nové prejednanie a rozhodnutie.

K odvolaniu prokurátora sa vyjadril obvinený prostredníctvom obhajcu. V písomnom podaní uvádza, že napadnutý rozsudok považuje za správny a zákonný.

Vo vzťahu k okolnostiam uvedených v uznesení 2 To 42/2006 z 15. apríla 2008 sa vyjadril na hlavnom pojednávaní 17. februára 2009.

Tu uviedol, že okolnosti, prečo sa svedok R. ubytoval pod cudzím menom vysvetlil zo svojho uhľu pohľadu, a to že tieto vysvetlenia prokurátor hodnotí ako naivné ešte neznamená, že sú nepravdivé.

Obvinený ďalej uvádza, že výpoveď svedka R. bola v konaní vážne spochybnená najmä výpoveďou svedka W., zároveň zástupcu spoločnosti P.. Tento svedok R. neverí ohľadom okolnosti, že mu mal obžalovaný odcudziť peniaze. R. krádež plánoval a pripravoval a vyznievajú nepravdepodobne jeho tvrdenia, že nevedel čo má po odcudzení peňazí robiť a že obžalovaného oslovil len náhodou. Ide o školeného profesionála, ktorý si vo svojej práci podobnú chybu (spôsob, akým mu mali byť peniaze obžalovaným odcudzené) nemohol dovoliť a podobné správanie je v rozpore s logikou, v ktorej sú takí ľudia školení.

Obvinený uvádza, že pokiaľ ho R. krivo obviňuje z krádeže, môže tak získať zníženie výšky náhrady škody a nižší trest, uložený mu Š. súdom.

Pokiaľ ide o odchod obvineného do cudziny, tento dostatočne vysvetlil. Dostal sa ľahko a rýchlo k sume cez pól milióna korún a mal strach, že keď sa vráti, o peniaze príde a môže sa mu niečo stať. Keby peniaze skutočne odcudzil, neupútaval by pozornosť odchodom do cudziny, ale peniaze by ukryl a tváril by sa, že o ničom nevie.

Obžalovaný nevedel, že R. disponuje s peniazmi z krádeže. R. to tiež v prvej výpovedi neuvádzal, až pri treťom výsluchu 23. mája 2001 uviedol, že túto okolnosť obžalovanému povedal.

Obžalovaný žiadny trestný čin nespáchal, len vyhovel R. žiadosti a zamenil mu Š. franky za slovenské koruny.

Preto obžalovaný navrhuje, aby odvolací súd odvolanie prokurátora zamietol ako nedôvodné.

Keďže najvyšší súd ako odvolací súd nezistil dôvod na rozhodnutie podľa 253 Tr. por., preskúmal na podklade odvolania prokurátora podľa § 254 zákonnosť a odôvodnenosť výrokov napadnutého rozsudku, i správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo, prihliadajúc i na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané a zistil, že podané odvolanie nie je dôvodné.

Krajský súd doplnil po predchádzajúcom zrušení rozsudku v tejto veci (20. februára 2006) uznesením najvyššieho súdu z 15. apríla 2006, sp. zn. 2 To 42/2006, dokazovanie v intenciách tohto uznesenia a rozhodol v súlade so zisteným skutkovým stavom a zákonom. Zákonu zodpovedá (po už uvedenom doplnení dokazovania) i postup prvostupňového súdu v konaní.

Keďže odôvodnenie napadnutého rozsudku zodpovedá kritériám § 125 Tr. por., javí sa ako nadbytočné (duplicitné) analyzovať obsah vykonaných dôkazov jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach a opakovať skutkové závery krajského súdu, s ktorými sa najvyšší súd stotožňuje.

Celkovo je možné len zhrnúť, že pochybnosť o spáchaní skutku je primárne daná vo vzťahu k zmocneniu sa 3 900 000 CHF (Š. frankov) z cestovej tašky R. R. 26. marca 2001

v izbe H. v K. obžalovaným. Táto je vyvolaná už okolnosťou, že svedok R. sám tieto prostriedky odcudzil, a to plánovane, avšak s vedomím, že po uplynutí víkendových dní (od piatku 23. marca do pondelka rána 26. marca) bude krádež odhalená a nevzniknú pochybnosti o totožnosti páchatel'a (okrem iného bol v miestnosti „cash centra“ nainštalovaný kamerový systém).

Ako vyplýva z výpovede R. nadriadeného vo firme P. svedka W., v osobe R. išlo o skúseného a kvalifikovaného profesionála v oblasti transportu peňažnej hotovosti, ktorý krádež pripravoval, okrem iného aj z hľadiska iniciatívneho vyvážania plastových košov z trezorovej miestnosti v období pred krádežou, aby potom nevzbudil pozornosť v kritický deň (ďalšie charakteristické črty spôsobu konania svedka R. sú popísané v odôvodnení rozsudku).

Tieto okolnosti neumožňujú vylúčiť možnú verziu priebehu udalostí, podľa ktorej bola nainscenovaná i cesta na Slovensko alebo do inej krajiny v spoločnosti finančne motivovanej, sociálne slabšej osoby, ktorá by neskôr mohla byť označená za druhotného páchatel'a, a takto de facto v trestnom konaní v domovskej krajine psychologicky kvázi exkulovať R. (resp. zabezpečiť mu nižší trest po čiastočnom vrátení peňazí, zároveň však pri zachovaní dispozície menovaného so značnou finančnou hotovosťou, zabezpečujúcou ho pre obdobie po ukončení výkonu trestu, ako to zodpovedá jeho predchádzajúcim vyhláseniam voči spolupracovníkom v zamestnaní, vyplývajúcim z výpovede svedka W.).

Z tohto hľadiska má zrejmú výpovednú hodnotu i spôsob (zodpovedajúci možnému ukrytiu), akým boli zabezpečené bankovky, ktoré R. v sume viac než 1 mil. CHF odovzdal svedkovi W. na území Slovenskej republiky a v kontexte uvedených skutočností i osvetlenie filmu z R. fotoaparátu ním samým počas výkonu väzby v Bratislave.

Je pritom potrebné uviesť, že čím viac je spochybnená osoba a výpoveď R. R. z hľadiska možnosti, že finančné prostriedky, resp. ich časť ukryl po krádeži vo Š., po ceste na S. alebo na území Slovenskej republiky (a to aj po odchode z H. 26. marca 2001), tým menej je možné s potrebnou vierohodnosťou konštatovať, že došlo k uzurpácii predtým odcudzených peňazí obžalovaným v H. v K..

Ak je potom reálne možné, že obžalovaný je z hľadiska dispozície so sumou 3 900 000 CHF len osobou označenou R., zodpovedalo by takto R. manipulovanému priebehu udalostí

aj odovzdanie plastového sáčku menovaným O. pri jeho odchode z H. v ranných hodinách 26. marca 2001 (t.j. aby bol O. s takýmto predmetom videný, k čomu však v skutočnosti ani nedošlo - obžalovaný však sám o tejto okolnosti vypovedá). To platí i o následnom náhlom opustení hotela R. a jeho dotazovaní sa na recepcii na kamaráta, ako o tom vypovedá ako svedkyňa pracovníčka recepcie.

Napokon nie je pravdepodobné, aby R. (ktorý mal inak peniaze stále pod kontrolou) vytvoril príležitosť pre ich odcudzenie obžalovaným tým, že sa išiel sprchovať (ako o tom vypovedá), a to napriek O. súreniu, aby sa išli pozrieť na ním zabezpečený byt, pričom peniaze ostali vo vedľajšej izbe v otvorenej taške.

Nie je ani dôveryhodný svedkom uvádzaný spôsob, akým manipuloval s peniazmi, umiestnenými v cestovnej taške v noci z 25. na 26. marca 2001, keď časť z nich odčlenil a väčšiu časť ponechal v plastovom vreci navrchu tašky (3 900 000 CHF).

V konečnom dôsledku by bolo kontraproduktívne, ak by R. povedal O. o pôvode financií z trestnej činnosti (ako vypovedá), aby sa tak zabezpečil pred krádežou z jeho strany. Práve naopak, O. vedomosť o tejto skutočnosti by zjavne znížila až vylúčila jeho predpoklad, týkajúci sa možnosti obrátenia sa R. na políciu v predpokladanom prípade, a teda by riziko odhodlania sa spolucestujúceho ku krádeži zvýšila.

Navyše svedok postupne vo svojich výpovediach posúva moment svojho oznámenia O., že je páchatelom krádeže (najprv bez konkrétneho uvedenia tejto skutočnosti, potom po ceste zo Š. na S. a následne dokonca už v hoteli I. v Z.).

Je teda zrejmé, že súd musel počítat' s alternatívou, že sv. R. ohľadom udalostí, ktoré mali viesť k prisvojeniu si 3 900 000 CHF O. 26. marca 2001 klame a že takto koná podľa vopred pripraveného, prípadne aj podľa vývoja okolností upraveného scenára.

Pri tomto predpoklade je potom spochybnená aj časť jeho výpovede týkajúca sa predchádzajúcich udalostí, ktorá môže byť rovnako motivovaná, resp. svedok nemôže byť sčasti pre súd vierohodný a sčasti naopak (najmä pri vzájomne prepojenom reťazci na seba nadväzujúcich a navzájom sa podmieňujúcich udalostí, ktorých R. tvrdená súhrnná podoba vyhovuje jeho verzii, že väčšinu odcudzených prostriedkov získal v konečnom dôsledku obžalovaný).

Konkrétne ide o vedomosť obžalovaného o tom, že R. disponuje odcudzenou hotovosťou, ktorá by podmienila z hľadiska subjektívnej stránky aj samostatnú trestnosť žalovaného skutku v prvej časti jeho popisu podľa obžaloby (§ 251, príp. 166 Tr. zák. v znení, účinnom do 1. januára 2006). Tu vzniká čiastočné prekrytie s dôvodom oslobodenia podľa § 226 písm. b/ Tr. por., ako však už bolo uvedené, z hľadiska skutku ako celku dominuje nedokázanie jeho nastania, preto bol správne krajským súdom použitý dôvod oslobodenia podľa § 226 písm. a/ Tr. por.

Z hľadiska charakteristiky úvah pri hodnotení dôkazov pre posúdenie viny možno už len doplniť, že vo vzťahu k nastaniu žalovaného skutku zodpovedá rozhodnutiu v prospech obžalovaného dôvodná pochybnosť, kým pre opačné rozhodnutie by musela byť verzia R. R. bez primeraných pochybností potvrdená (dokázaná).

Vzhľadom k charakteru dôvodov oslobodenia sa najvyšší súd nezameral na hmotnoprávny rozmer možnej kvalifikácie žalovaného skutku podľa ustanovení osobitnej časti Trestného zákona. Poznamenáva však, že znak „prevedenia na seba“ ako súčasť kvalifikácie podľa § 252 ods. 1 písm. a/ Tr. zákona v znení účinnom do 1. januára 2006 (alebo podľa § 233 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. v súčasne účinnom znení) predpokladá, aj keď svojou trestnosťou protiprávny (a teda občianskoprávne absolútne neplatný), avšak právo predstierajúci (a preto „legalizačný“) úkon, ktorý nemôže spočívať vo svojvoľnom zmocnení sa cudzej veci, ktoré nikdy (a teda zjavne ani navonok) nemôže vyvolať právny stav. To platí aj pri takto zadefinovanom zákonnom znaku trestného činu podielníctva (§ 251 ods. 1 Tr. zák. v znení účinnom do 1. januára 2006, resp. § 231 ods. 1 Tr. zák. v súčasne účinnom znení). Pri trestnom čine podielníctva (spáchanom či už ukrytím alebo prevedením) sa navyše predpokladá konsenzuálne konanie podielníka a osoby, ktorá disponuje vecou získanou trestným činom alebo tým, čo za ňu bolo zadovážené.

Navyše, pri všetkých formách legalizačného konania (teda aj „spotrebovania“, uvedeného v právnej vete obžaloby) sa vyžaduje motív uvedený v § 252 ods. 1 písm. b/ Tr. zák. v znení účinnom do 1. januára 2006 (§ 233 ods. 1 Tr. zák. v znení účinnom od 1. januára 2006).

Takto Trestným zákonom charakterizované konanie nezodpovedá zmocneniu sa cudzej, avšak už predtým jej vlastníkovi odcudzenej veci a takémuto jej odňatiu „prvotnému“

páchateľovi krádeže, pri ktorom „druhotný“ páchatel' smeruje len ku vlastnému majetkovému prospechu, a to s rovnakým (priamym) zameraním, ako predtým „prvotný“ páchatel' (čím je pohltená i držba, uschovávanie, ukrývanie, užívanie, spotrebovanie a eventuálne aj zničenie, zmena alebo poškodenie takto získaného majetku), ktoré nie je vyvolané „legalizačným“ motívom. V rovnakom rozsahu nie je páchatel'om trestného činu legalizácie príjmu z trestnej činnosti „prvotný“ páchatel' krádeže, ktorý následne vecný majetok (po zmocnení sa veci) napr. spotrebuje.

Pokiaľ ide o odvolanie prokurátora, väčšina jeho dôvodov sa týka predchádzajúca časť odôvodnenia tohto uznesenia. Na doplnenie najvyšší súd uvádza, že R. ubytovanie pod cudzím menom neusvedčuje z hľadiska vedomosti o spáchaní trestného činu jeho osobou obžalovaného, ktorý pri ubytovaní v hoteli H. v B. z 24. na 25. marca 2003 poskytol svoje vlastné doklady. Vo svojich výpovediach obžalovaný pritom v priebehu už prípravného konania uvádzal, že vzhľadom k tomu, že R. z jeho pohľadu vystupoval v úlohe solventného homosexuála, ktorému sa O. páči a ktorý si robí výlet na Slovensko podľa vlastných predstáv, ktoré obžalovaný (teda ani jeho snahu ostať v anonymite) nespochybňoval, keďže bol za R. doprovod platený.

K uvedenej okolnosti najvyšší súd dodáva, že v konečnom dôsledku nebol od obžalovaného podľa jeho výpovede R. homosexuálny styk požadovaný a kontaktovanie D. O. pod takouto zámienkou sa javí len ako dôvod pre ospravedlnenie R. konania z hľadiska cesty na S. a spôsobu, akým mal o odcudzené peniaze prísť, ktorý aj svedok W. považuje za nepochopiteľný.

Čo sa týka okolnosti, že dôvod jeho odchodu zo Š. sa obžalovanému samotnému zdal „smiešny“, takto to bolo vo výpovedi obžalovaného uvádzané v kontexte jeho príchodu a okamžitého odchodu z tejto krajiny, zároveň však menovaný vypovedal, že finančná hotovosť 3000 CHF, ktoré obdržal už 24. marca 2001 bola z tohto hľadiska pre neho veľmi zaujímavá.

Pokiaľ ide o briadku zachytenú (a podobu obžalovaného bez briadky) na fotodokumentácii vo zväzku č. 1 vyšetrovacieho spisu, táto nijako výrazne výzor obžalovaného nemení.

Zamenenie 8000 CHF za slovenské koruny prostredníctvom bratov K. taktiež nijako nemení vyššie uvedené dôkazné súvislosti. Dôvod odchodu do cudziny (G.) je obžalovaným vysvetľovaným ako následok R. žiadosti o odstránenie vozidla, ku ktorej malo dôjsť až 26. marca 2001 ráno, čo samostatne ani v súvislosti s ďalšími vykonanými dôkazmi rovnako nastanie rozhodujúcich skutočností (stanie sa skutku) neumožňuje s potrebnou vierohodnosťou konštatovať.

Na základe týchto dôvodov najvyšší súd považuje rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach za vecne správne a zákonné, preto odvolanie prokurátora zamietol podľa § 256 Tr. por. ako nedôvodné.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 8. júna 2010

JUDr. Peter K r a j č o v i č, v.r.
predseda senátu

Vyhotovil: JUDr. Libor Duľa

Za správnosť vyhotovenia: Libuša Jánošíková